

Ανάλυση πολλών μεταβλητών.

Ασκήσεις, 23-2-2012.

1. Αποδείξτε ότι το $\{(x_1, x_2) \mid e^{x_1} < x_2\}$ είναι ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^2$ και το $\{(x_1, x_2) \mid e^{x_1} \leq x_2\}$ είναι κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^2$.
2. Έστω $f(x_1, x_2) = \log(x_1 - x_2) - \sin x_1$. Ποιό είναι το πεδίο ορισμού της f ; Αποδείξτε ότι το $\{(x_1, x_2) \mid \log(x_1 - x_2) < 1 + \sin x_1\}$ είναι ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^2$ ενώ το $\{(x_1, x_2) \mid \log(x_1 - x_2) \leq 1 + \sin x_1\}$ δεν είναι κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^2$.
3. Έστω $f(x_1, x_2) = \sqrt{x_1} - x_2$. Ποιό είναι το πεδίο ορισμού της f ; Αποδείξτε ότι το $\{(x_1, x_2) \mid \sqrt{x_1} < x_2\}$ δεν είναι ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^2$ ενώ το $\{(x_1, x_2) \mid \sqrt{x_1} \leq x_2\}$ είναι κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^2$.
4. [α*] Έστω $f : A(\subseteq \mathbb{R}^n) \rightarrow \mathbb{R}^m$ συνεχής στο A . Αποδείξτε ότι για κάθε F κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^m$ υπάρχει G κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$ ώστε $f^{-1}(F) = G \cap A$.
[β] Έστω $f : A(\subseteq \mathbb{R}^n) \rightarrow \mathbb{R}^m$ συνεχής στο A . Αν το A είναι ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$, αποδείξτε ότι για κάθε U ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^m$, το $f^{-1}(U)$ είναι ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$.
[γ*] Έστω $f : A(\subseteq \mathbb{R}^n) \rightarrow \mathbb{R}^m$ συνεχής στο A . Αν το A είναι κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$, αποδείξτε ότι για κάθε F κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^m$, το $f^{-1}(F)$ είναι κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$.
5. Αποδείξτε ότι το $\{(x_1, x_2, x_3) \mid x_1^2 < x_2^2 + x_3^2, x_1 > x_2 + x_3\}$ είναι ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^3$.
Υπόδειξη: Γράψτε το σύνολο ως τομή δυο συνόλων.
6. [α] Αποδείξτε ότι μια ανοικτή μπάλα στον $\mathbb{R}^n$ είναι ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$ και μια κλειστή μπάλα στον $\mathbb{R}^n$ είναι κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$.
[β] Αποδείξτε ότι ένα ανοικτό παραλληλεπίπεδο στον $\mathbb{R}^n$ είναι ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$ και ένα κλειστό παραλληλεπίπεδο στον $\mathbb{R}^n$ είναι κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$.
Υπόδειξη: Γράψτε το σύνολο ως τομή $2n$ συνόλων.
[γ*] Έστω $f_j : A(\subseteq \mathbb{R}^n) \rightarrow \mathbb{R}^{m_j}$ συνεχής στο A για κάθε $j = 1, \dots, k$. Έστω A ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$ και για κάθε $j = 1, \dots, k$ έστω U_j ένα ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^{m_j}$. Αποδείξτε ότι το $\{x \in A \mid f_j(x) \in U_j \text{ για κάθε } j = 1, \dots, k\}$ είναι ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$.
[δ*] Έστω $f_i : A(\subseteq \mathbb{R}^n) \rightarrow \mathbb{R}^{m_i}$ συνεχής στο A για κάθε $i \in I$, όπου I οποιοδήποτε σύνολο δεικτών. Έστω A κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$ και για κάθε $i \in I$ έστω F_i ένα κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^{m_i}$. Αποδείξτε ότι το $\{x \in A \mid f_i(x) \in F_i \text{ για κάθε } i \in I\}$ είναι κλειστό υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$.
7. Έστω $f : A(\subseteq \mathbb{R}^n) \rightarrow \mathbb{R}^m$ συνεχής στο A . Αν το K είναι μη-κενό συμπαγές υποσύνολο του A , αποδείξτε ότι υπάρχουν $x_1, x_2 \in K$ ώστε $|f(x_1)| \leq |f(x)| \leq |f(x_2)|$ για κάθε $x \in K$.
8. **Ορισμός.** Έστω μη-κενό $A \subseteq \mathbb{R}^n$ και $y \in \mathbb{R}^n$. Ονομάζουμε **απόσταση του y από το A την μη-αρνητική ποσότητα**

$$\text{dist}(y, A) = \inf\{|y - x| \mid x \in A\}.$$

Το infimum υπάρχει διότι το σύνολο $\{|y - x| \mid x \in A\}$ είναι μη-κενό υποσύνολο του $\mathbb{R}$ και κάτω φραγμένο από τον 0.

Για παράδειγμα, αν $A = B(a; R)$ ή $A = \overline{B}(a; R)$, αποδείξτε ότι $\text{dist}(y, A) = 0$, αν $y \in \overline{B}(a; R)$, και $\text{dist}(y, A) = |y - a| - R$, αν $y \notin \overline{B}(a; R)$.

[α] Έστω μη-κενό συμπαγές $K \subseteq \mathbb{R}^n$ και $y \in \mathbb{R}^n$. Αποδείξτε ότι υπάρχουν $x_1, x_2 \in K$ ώστε $|y - x_1| \leq |y - x| \leq |y - x_2|$ για κάθε $x \in K$. Επομένως, $\text{dist}(y, K) = |y - x_1|$. Με άλλα λόγια, η απόσταση του y από το K ισούται με την ελάχιστη απόσταση του y από σημείο του K .

[β*] Έστω μη-κενό κλειστό $F \subseteq \mathbb{R}^n$ και $y \in \mathbb{R}^n$. Αποδείξτε ότι υπάρχει $x_1 \in F$ ώστε $|y - x_1| \leq |y - x|$ για κάθε $x \in F$. Επομένως, $\text{dist}(y, F) = |y - x_1|$. Με άλλα λόγια, όπως και στο [α] με συμπαγές σύνολο, η απόσταση του y από το F ισούται με την ελάχιστη απόσταση του y από σημείο του F .

[γ*] Έστω μη-κενό $A \subseteq \mathbb{R}^n$ και $y \in \mathbb{R}^n$. Αποδείξτε ότι $\text{dist}(y, A) = 0$ αν και μόνο αν το y δεν είναι εξωτερικό σημείο του A (αν και μόνο αν το y είναι εσωτερικό ή συνοριακό σημείο του A).

[δ*] Έστω μη-κενό κλειστό $F \subseteq \mathbb{R}^n$ και $y \in \mathbb{R}^n$. Αποδείξτε ότι $\text{dist}(y, F) = 0$ αν και μόνο αν $y \in F$.

[ε**] Αποδείξτε ότι

$$|\text{dist}(y', A) - \text{dist}(y'', A)| \leq |y' - y''|$$

για κάθε $y', y'' \in \mathbb{R}^n$ και συμπεράνατε ότι η $\text{dist}(y, A)$ ως συνάρτηση του y είναι συνεχής.

Υπόδειξη: Είναι $\text{dist}(y', A) \leq |y' - x| \leq |y' - y''| + |y'' - x|$ για κάθε $x \in A$.

9. **Ορισμός.** Έστω μη-κενά $A, B \subseteq \mathbb{R}^n$. Ονομάζουμε **απόσταση των A και B** την μη-αρνητική ποσότητα

$$\text{dist}(A, B) = \inf\{|x - y| \mid x \in A, y \in B\}.$$

Το infimum υπάρχει διότι το σύνολο $\{|x - y| \mid x \in A, y \in B\}$ είναι μη-κενό υποσύνολο του $\mathbb{R}$ και κάτω φραγμένο από τον 0.

Για παράδειγμα, αν $A = B(a_1; R_1)$ ή $A = \overline{B}(a_1; R_1)$ και $B = B(a_2; R_2)$ ή $B = \overline{B}(a_2; R_2)$, αποδείξτε ότι $\text{dist}(A, B) = 0$, αν $R_1 + R_2 \geq |a_1 - a_2|$, και $\text{dist}(y, A) = |a_1 - a_2| - R_1 - R_2$, αν $R_1 + R_2 < |a_1 - a_2|$.

** Χρησιμοποιώντας το [ε] της προηγούμενης άσκησης, αποδείξτε ότι, αν το $K \subseteq \mathbb{R}^n$ είναι μη-κενό συμπαγές και το $F \subseteq \mathbb{R}^n$ είναι μη-κενό κλειστό, τότε υπάρχουν $x_1 \in F$ και $y_1 \in K$ ώστε $\text{dist}(K, F) = |y_1 - x_1|$.

10. Έστω $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο

$$f \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} \right) = 1 + 3x_1 - 4x_2 - x_1^2 + 3x_1x_2 + x_2^2.$$

Αποδείξτε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ και ότι

$$f' \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = [3 \quad -4].$$

Βρείτε τον τύπο του αντίστοιχου γραμμικού μετασχηματισμού

$$Df \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}.$$

Υπόδειξη: Αποδείξτε ότι

$$\lim_{\sqrt{h_1^2 + h_2^2} \rightarrow 0} \frac{\left| f \left(\begin{bmatrix} h_1 \\ h_2 \end{bmatrix} \right) - f \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) - [3 \quad -4] \begin{bmatrix} h_1 \\ h_2 \end{bmatrix} \right|}{\sqrt{h_1^2 + h_2^2}}$$

11. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^2$ με τύπο

$$f(x) = \begin{bmatrix} 1 + 2x - x^2 \\ 3 - x + x^3 \end{bmatrix}.$$

Αποδείξτε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο 0 και ότι $f'(0) = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix}$.

Βρείτε τον τύπο του αντίστοιχου γραμμικού μετασχηματισμού $Df(0) : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^2$.

12. Έστω $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ με τύπο

$$f \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 1 + x_1 - 3x_2 + x_1^2 + x_1x_2 + x_3^2 \\ x_1 - x_2 + 5x_3 + x_1x_2 + x_2^2 - x_3^2 \end{bmatrix}.$$

Αποδείξτε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ και ότι

$$f' \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 0 \\ 1 & -1 & 5 \end{bmatrix}.$$

Βρείτε τον τύπο του αντίστοιχου γραμμικού μετασχηματισμού

$$Df \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2.$$